

mevrouw drs. C.J. Schouten
minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Interprovinciaal Overleg

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		VP 08620/2018	5 november 2018
onderwerp			
Nationale Parken			

Geachte mevrouw Schouten,

Op 27 augustus jl. hebben wij informeel met u van gedachten gewisseld over onder meer de aanpak van de Nationale Parken. Wij hebben met u afgesproken dat wij in de bespreking van onze bestuurlijke adviescommissie Vitaal Platteland, op 5 oktober, tot een gezamenlijk provinciale inzet zouden komen. Naar aanleiding van die bespreking lichten wij u graag de provinciale inzet met betrekking tot de Nationale Parken toe.

De natuur en landschappen in Nederland kennen een grote diversiteit. Deze diversiteit is een bepalend kenmerk van de Nationale Parken in Nederland; elk gebied is uniek, heeft eigen waarden en kenmerken en een eigen historie en regionale identiteit. En nog belangrijker: in al die gebieden hebben we te maken met bewoners en maatschappelijke partijen, die gezamenlijk werken aan het behoud van de kwaliteit van deze parken. Die betrokkenheid, diversiteit en eigen identiteit van de Nationale Parken moeten we dus koesteren. We hebben daarom op 27 augustus gezamenlijk geconstateerd dat we trots zijn op de Nationale Parken in Nederland, en op de inzet die juist vanuit de partners in die gebieden wordt geleverd.

Er zijn kansen om de Nationale Parken, en de bekendheid ervan, verder te versterken. Provincies gaan graag het gesprek aan met partners en uw ministerie over de wijze waarop we dat kunnen aanpakken. Voor ons gelden hierbij wel een aantal belangrijke uitgangspunten die gericht zijn op het bieden van duidelijkheid over verdeling van verantwoordelijkheden, de werkwijze en de noodzakelijke middelen. Deze punten lichten wij hieronder toe.

Inlichtingen bij : :
Doorkiesnummer : geen
Bijlagen

Bestaande afspraken over verantwoordelijkheid natuur zijn leidend

Er mag geen onduidelijkheid bestaan over de vraag wie verantwoordelijk is voor de Nationale Parken. We merken dat in het debat over de parken die vraag wel actueel is. We vinden het belangrijk om vast te houden aan de verantwoordelijkheidsverdeling die geregeld is in het Bestuursakkoord Natuur en die is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Dat betekent dat het rijk de Nationale Parken aanwijst op voordracht van de provincies. Provincies zijn volgens het Bestuursakkoord Natuur autonoom om te bepalen in hoeverre zij beleid willen voeren op de Nationale Parken. Provincies geven met partners invulling aan die afspraak. De mate waarin zij beleid voeren op de parken is maatwerk en is afhankelijk van de opgaven en organisatie in het gebied.

Recent heeft u, op verzoek van de provincie Flevoland, Nieuw Land aangewezen als 21e Nationale Park in Nederland. Deze aanwijzing vinden wij een goed voorbeeld van hoe deze verantwoordelijkheidsverdeling in de praktijk werkt en hoe wij samen met u werken aan het netwerk van Nationale Parken.

De ontwikkeling van Nationale Parken vraagt om zorgvuldige processen in de regio. Provincies hebben daarom consequent aangegeven dat de inzet in Nationale Parken zoveel mogelijk van onderaf met partijen in de regio moet komen, en dat deze lopende gebiedsprocessen niet in de wielen gereden moet worden. Een van bovenaf opgelegde of geregisseerde stelselverandering past hier volgens ons dus ook niet in.

Gegeven de beleidsverantwoordelijkheid van provincies vinden wij het ook wenselijk om met u te verkennen op welke wijze de werkzaamheden van het 'parkenbureau' onder sterkere regie van de provincies kan gaan acteren.

Standaard niet benutten als beoordelingskader

Om te komen tot versterking van Nationale parken is door partijen een concept-'standaard' opgezet. Wij constateren dat er veel vragen zijn over de wijze waarop deze 'standaard' gebruikt gaat worden. Gelet op bovengenoemde afspraken over de verantwoordelijkheden, en de nadruk op gebiedsprocessen, kan en moet de 'standaard' niet als een dwingend sturend instrument worden ingezet. Om die reden vragen wij u om een andere, minder normatieve term te gebruiken, bijvoorbeeld 'ambitiekader'.

Dit 'ambitiekader' zou in onze ogen goed kunnen worden benut als middel om te bepalen welke verbeteringen in gebieden kunnen worden gerealiseerd, maar niet als toetsingsinstrument. Provincies en partners kunnen dit 'ambitiekader' zelf ook benutten om in Voortgangsrapportage Natuur de voortgang in beeld te brengen.

Provincies vinden een externe commissie niet wenselijk en ook niet passen bij de werkwijze, van onderop, die volgens ons juist zo belangrijk is in het natuurbeleid. Zo'n commissie past ook niet in de afspraak die we gezamenlijk hebben gemaakt in het Bestuursakkoord Natuur dat we geen nieuwe verticale toezichtsrelaties inrichten. De motivatie van partijen om hun parken te verstevigen moet centraal staan; niet de noodzaak om (nu of over 6 jaar) te voldoen aan het oordeel van zo'n externe commissie. Om die reden pleiten wij ervoor om af te zien van de instelling van een landelijke commissie.

Zekerheid van aanvullende financiering

Het 'ambitiekader' biedt goede aanknopingspunten voor een doorontwikkeling van de Nationale Parken, gericht op een kwaliteitsimpuls in gebieden. Doorontwikkeling moet met gevoel voor het gebiedsproces plaatsvinden, maar vraagt ook veel inzet van de gebieden. Er zijn middelen nodig zowel voor de basisfinanciering als voor investeringen, gericht op het ontwikkelperspectief in het 'ambitiekader', de inzet daarvan zal per Nationaal Park verschillen.

Op dit moment wordt door partijen al veel inzet geleverd aan de Nationale Parken. Het 'ambitiekader' verwacht in de huidige vorm een stevige transitie van de Nationale Parken, die verder gaat dan de huidige inzet. Provincies vinden dat een dergelijke transitie alleen van partijen gevraagd kan worden als er ook zekerheid is over de financiering die nodig is voor deze transitie. Wij constateren dat die zekerheid er op dit moment nog niet is.

De ambities die spreken uit dit 'ambitiekader' nopen tot extra investeringen die niet voorzien zijn in de gezamenlijke afspraken die we hebben gemaakt bij het Bestuursakkoord Natuur en het Natuurpact. De analyses die zijn gemaakt van de verwachte kosten laten zien dat de benodigde middelen fors zullen zijn. De wens, die onder meer spreekt uit de correspondentie met de Tweede Kamer, om een impuls te geven aan Nationale Parken mag ons inziens niet leiden tot een herbestemming van middelen in het Natuurpact. Deze middelen moeten primair ingezet worden voor de realisatie van internationaal afgesproken natuuropgaven. We vinden het evenmin wenselijk dat een herbestemming plaatsvindt van bestaande middelen die door uw ministerie worden ingezet op een vitaal platteland. Dat betekent dat aanvullende financiering gevonden zal moeten worden. Gelet op de nationale politieke wens om een impuls te geven aan deze Nationale Parken vinden wij dat hierbij in eerste instantie het Rijk aan zet is.

Concluderend

Provincies en partners zetten zich nu al actief in voor Nationale Parken en zijn ook voornemens de huidige inzet te continueren. Wij zijn trots op de Parken en zien volop kansen een impuls te geven aan de Nationale Parken. Wel willen we dat goed en helder met u organiseren. Bij die aanpak horen duidelijke afspraken over verantwoordelijkheden, werkwijze en financiering. Graag gaan wij met u het gesprek aan over de verdere aanpak van de Nationale Parken, op basis van de uitgangspunten in deze brief.

Hoogachtend,

INTERPROVINCIAAL OVERLEG

voorzitter bestuurlijke adviescommissie Vitaal Platteland